

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetés-
sek és a lap szétküldésére vonatkozó
felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felölös szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1906.

XXXV. évfolyam. 232. szám.

Csütörtök, október 11.

A parlamenti munka.

— október 11.

A képviselőház tegnapi ülésén Wekerle Sándor miniszterelnök előterjesztésében röviden jelezte a parlamentre váró munkálkodást.

Igy holnap előterjeszti a kormány a költségvetést, a zárszámadásokat és az ezekkel kapcsolatos jelentéseket. Ugyan- ebben az ülésben a kereskedelmi miniszter öt törvényjavaslatot terjeszt a Ház elé, úgy hogy a Háznak bizottságai működésüket azonnal megkezdhetnék. Miután ezek a törvényjavaslatok és a költségvetésnek egy része ki van már nyomtatva, feltehető, hogy egyik-másik javaslatra nézve a bizottságok már a jövő hét első felében beadhatják jelentéseiket a Háznak, úgy hogy e hó 19-én a Ház már megkezdhetné az érdemleges tárgyalást.

Csak vázlatos kivonata ez a parlamenti munkának, de elég felvilágosítást nyújt arra, hogy a képviselőháza milyen nagy munka vár.

A költségvetés, a zárszámadások már magukban véve bő anyagot képeznek a munkára, de ehhez járulnak azok a törvényjavaslatok, amelyeket a kormány a szünet alatt előkészített s a melyeket Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter terjeszt a holnapi ülésben a Ház elé.

Az öt törvényjavaslat egynemelyike olyan fontosságú és arányú, hogy külön is erősen lekötik a parlament munkaerőjét.

Ime ott van e javaslatok között az ipartámogatásról szóló. Az eddigi ipartámogatási törvények annyira elavultak már, hogy nem lehetett gondolni ezeknek reformjára, hanem az egész anyagot felölelték e téren s egy egészen új, egységes törvényjavaslatot alkottak az ipar támogatásáról. Erre vonatkozóan a törvényjavaslat olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek az egyes iparágak támogatását fokozottabb mértékben fogják elősegíteni.

A munkásbiztosításra vonatkozó törvényjavaslat, amelynek tartalma az anketén történt tárgyalásokból eléggé ismeretes, a baleset ellen való biztosítást egyesíti a munkásbiztosítással. Külföldön ez a törvényes intézkedés még mai napig is csak a tervezettség stádiumában van, nálunk azonban már a törvényhozás elé viszik s e kettőnek egyesítésével megelőzzük a külföldet.

A külkereskedelmi statisztikára vonatkozó törvényjavaslat is most kerül a Ház elé. Ez a törvényjavaslat az áruforgalmi statisztikát összhangzásba hozza az új magyar vámtarifával s önálló alapon szervezi, messzemenő egyszerűsítést és könnyítést foglal magában. Ez az egyszerűsítés nagy könnyebbségre lesz a magánfeleknek s ezáltal ez a munkálat teljesen meg fog felelni praktikus céljának.

A szabad hajózárról szóló törvényjavaslatban a kormány szakit a régi rendszerrel s messzemenő újítást tervez a javaslat, hogy tudniillik ezután azok a hajók, amelyek nem érintik Fiumét, nem részesülhetnek állami támogatásban.

A mértékügynek államosítását tervezi az idevonatkozó törvényjavaslat. A mértékHITELESÍTÉS egész rendszerét megváltoztatja. Ezenfelül állami közegek fogják vezetni s a kormány decentralizálni kívánja a mértékHITELESÍTÉS az ország különböző részeire való kiterjesztéssel, anélkül azonban, hogy ebből az országra újabb teher származna.

Ime ez a parlamentre váró munka dióhéjban. Így is mennyi anyagot mutat, hát még részleteiben milyen tömeget képvisel.

A parlament tehát nem lesz dolog nélkül, sőt mondhatni, hogy most olyan munkásságot kell kifejteni, amely próbára teszi alkotó képességét. Az ország ilyen körülmények között méltán nézhet várakozással a parlament meginduló munkássága elé.

Mezőgazdasági főiskola

Délmagyarországon.*

— október 11.

Magyarország ma is még elsősorban agrár-állam. Iparunk és kereskedelmünk még nincsen kellőleg kifejlődve. Produktív, termékeny tevékenységek helyett a steril politika foglalja le a nemzet szellemi erőinek nagy részét. És mind- amellett ipari és gazdasági függésünk egyik fő- akadályja politikai önállóságunknak is.

De az előtérben álló mezőgazdasági produktív- tásnak is meg vannak a maga előnyös oldalai. Mi jölkhatunk a saját kegyerünkön. Ha a mi határainkon túl az egész világ hermetice el is volna zárva, összes szükségletünket hazánk termeléséből fedezhetnők és a legkisebb mértékben sem volnánk a külföldre utalva. A kinek magyan a mindennapi kenyere, az függetlenül élhet.

Az egyenletes fejlődés elvei azonban meg- kívánják, hogy a kultura minden terén előre lép- jünk és nem szabad egyoldaluan a földmívelésre szorítkozni, a mivel nincsen az mondvá, hogy az agrikulatát elhanyagoljuk. Sőt ellenkezőleg, a mezőgazdaság intenzivebb ápolása folytán számos munkaerő szabadul fel más foglalkozások javára s így módon megteremthetők azok az eszközök, amelyeknek segítségével más téren lehetne nagyobb eredményeket elérni.

Társadalmunk nem elég erős és önálló s nagyobb szociális feladatok keresztülvitelénél az állam támogatására és vezetésére szorul. Ez annyival is inkább áll a mezőgazdaságra nézve is, mert a földrajzi fekvés különbözősége követ- keztében a mezőgazdaság fejlődésének feltételei az egyes országrészekben is különbözőek.

A mezőgazdasági érdekeket az ország min- den részében egyformán kell ápolni. Ez pedig ma nem történik. Ha például szemügyre vesszük a maga- sabb mezőgazdasági tanintézetek elhelyezését, úgy nyomban szembetűnik, hogy e tekintetben Délmagyarországon mennyire el van hanyagolva, dacára annak, hogy ez a földterület mezőgazda- sági szempontból felettébb fontos.

Hazánkban eddig egy mezőgazdasági fő- iskola és négy középtanintézet létezett. Ezeket most legújabbban egyszerűen akadémiai rangra emelték, illetőleg kinevezték. Nem akarjuk az alkalmossal kritika tárgyává tenni, valjón a föld- mívelődés fejlesztésére előnyös-e, ha e szak-

* Jelen cikket dr. Hermann Antal, a kiváló tudós és egyetemi tanár, aki délmagyarországi származású, kö- zölte egy megyei lapársunk hasábjain.

A „TORONTÁL” tárcája.

A kasszirosnő.

A világ legpontosabb embere vagyok. És ennek a pontoságnak köszönöm életem boldog- talanságát. Önök a fejüket rázzák? Hallgassanak meg és ítéljenek.

Hét hosszú esztendőn át ugyanabban a kávéházban villásreggeliztem. Tizenegy óra öt perckor nyitottam ki a kávéház ajtaját, öt perccel tizenkettő előtt tettem azt be újra magam után.

Beszélgjek a kasszirosnőről is? Elég, ha azt mondom, hogy már az első csésze kávénál be- vette magát szívem szácaiba. Kiolvasa a szerel- memet tekintetemből? Nem tudom. Hét esztén- dőn át szóltanul és némán, csak a távolból szereltük egymást, mert pontos és pedáns ember létemre ennyi időre volt szükségem ahhoz, hogy hirbe hozatala nélkül a kasszához közeledjem.

Igen, hét esztendő kellett ahhoz, hogy a 7-ik számú asztalt — amelyhez először leültem — felcseréljem az első számú asztallal, mely a kassza közelében állott. Pontoságom volt az oka, hogy éppen fél órával érkeztem a szintén rendkívül pontos hat törzsvendég után. Képzeli- hetik, mennyi ügyességre volt szükségem, míg e

törzsvendégeket elriaszithattam s így közelebb jut- hattam álmaim tündéréhez!

A 9-ik számú nem állta ki sokáig. Ideges ember volt, ezt mindjárt az első alkalomkor észrevettem. Elkezdtem a fogamat szivni és fel- váltva recsegtetni. Egy napon megsemmisítő te- kintetet vetve rám, dühösen távozott. A 4-es szám csak hét napig bszantott. Megfigyeltem, hogy villásreggeli után fejét karjára hajtva, aludni szokott. Legott fesszengeni kezdtem a szó- ken. Villámot, késemet odavertem a tányérhoz. Nagy zajjal csengettem a poháron a pincér- nek. Cselem sikerült: a 4-es mérgesen hagyta el helyét. Hat hónappal később a véletlen megszaba- dított az 5-ös számtól is. Ez az ember nagyon babonás volt. A pincér két feketekávécsészét tört el előtte egymásután. A vendég ijedten hagyta el helyét és többé nem is jött el a kávé- házba. Helyét diadalmasan foglaltam el. A 3-as- sal csak egy napig volt bajom. A pincértől meg- tudtam, hogy gyomorbeteg. Vajas kenyéremet feketére kentem káviárral, azután a tejes kávémba mártva, élvezettel szopogattam azt. Ez a rette- netes látvány émélygést idézett elő s mivel nem kívánhatta tőlem, hogy szokásaimról az ő kedvé- ért lemondjak, ő hagyta ott a csatatér.

A numeró 2! Remegek, ha rá gondolok. Négy esztendőmbe került, míg elkergettem!

Tündérem biztató tekintetei nélkül feladtam volna minden reményt.

A megelőző cselvetések miad elégtelene- nek bizonyultak vele szemben. A szerencsétlen amellet, hogy süket volt, balszemére nem is lá- tott. A fősvénység által reméltem urrá lenni fölötte. Halkan fölkeltem helyemről és piszkos tányérait, poharaimat bal könyöke mellé, az asztal szélére helyeztem. Szegény ember mindent a földre lökött nemsokára és fizetett, mint a köles. De nem is látszott csodálkozni ügyetlen- ségém. Négy év alatt annyi porcellán összetört, hogy annak árából egy emeletes házat vásárol- hatott volna magának. Szegény numeró 2! Ő is szerelmes volt a kasszirosnőbe. Négy év múlva is csak úgy szabadultam meg tőle, hogy egy tejeskocsi halálra gázolta.

Most már csak az 1-es szám volt hátra. Föltettem magamban, hogy verekedést kezdek vele és kidobom.

Oh ez az 1-es szám rettenetes ember volt! Nyugdíjazott esendörkapitány, erős mint egy török s szakálar, durva hangú, — olyan, mintha száz évig akarna élni. Néha-néha száraz hangon odalökte imádottnak:

— Borostyán természetem van, ott halok meg, ahol megkapaszkodtam.

Hát ez nagyon kevésbé volt megnyugtató

ÚJDONSÁGOK ÉRKEZTEK

női konfektióban, ugymint: kabátok, zakók, gallérok és szörmeárúk, uri és fiu kon- fektióban: öltönyök, felöltők, téli kabátok, rövid gazdász kabátok, utazó és városi bundák stb.

Jutányos és pontos kiszolgálás.

Jutányos és pontos kiszolgálás.

KOVÁCS GEDEON NAGYBECSKEREKEN.

900-363

számára
tok felül-
adulási és
900 óráról
an kitán-
a gyors-
abb szám-
zárójelek
orszámit

iskolák látogatását az érettségi bizonyítványtól tesszük függővé. Mi most csak a tanintézetek egyenlőlen dislokációjára akarunk rámutatni.

A főiskola és az egyik akadémia a Dunántultra esik, egy-egy akadémia pedig Felsőmagyarországra, a nagy Alföldre és Erdélyre. Délmagyarország a maga egészen speciális és komplikált gazdasági viszonyaival üresen marad. De egyéb szempontokból is feltűnő ennek az országrésznek a mellőzése.

Szeged bámulatos előnybe részesítése nem kárpotolhat bennünket, mert ez a város már a mi periferiánkon kívül esik és ránk már nem gyakorolhat intenzív befolyást.

Az sem helyes, hogy a mi Magyarországot északi felében 5-6 jogakadémia van összeszűfolyva, addig Délmagyarországra egy sem jut.

Ezen a hiáltó igazságtalanságon segíteni kell. Az illetékes tényezőknek s ma meggyőződésre kell jutni, hogy a harmadik egyetem felállítására Temesvár a legalkalmasabb hely.

De addig is tért kell foglalnia annak a meggyőződésnek, hogy a Kolozsvár, Debrecen és Keszthely képezte nagy körűl délre okvetlenül és elodázhatatlanul szükséges egy magasabb fokú mezőgazdasági iskolának a felállítására.

A legcélszerűbb volna, ha a magyarvári főiskolát Temesvárra helyeznék át. Ez az egykor oly virágzó és híres főiskola ma már ugyszólván fölöslegessé vált s jelenlegi helyzetében csak korlátozott mértékben felel meg hivatásának. Ebből kifolyólag a hallgatók számát az utóbbi időkben tetemesen redukálták is.

Temesvárott újra virágzásnak indulna s kiváló halással volna a Bánátnak, ennek a közmondásos Kánaánnak a földmívelésügyére. A Temesvárott létező erdészeti iskolát könnyen lehetne erre a célra alkalmazni, esetleg a csákovai gazdasági iskolát is át lehetne oda helyezni.

Egyelőre ennyivel is megelégszünk ez ügyben és reméljük, hogy a délmagyarországi hivatott faktorok szívükre veszik majd ezt a rendkívül fontos ügyet.

Dr. Hermann Antal.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken délig 1/2 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 órától 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kőzfürdő egész nap nyitva marad.

- Október 14. Tisztiszek.
- Október 15. Torontálvármegye őszi közgyűlése.
- Október 15. Alkotmánypartí megalakuló gyűlés délelőtt 10 órakor
- Október 15. Jegyzői nyugdíjintézet ülése.
- November 12. Közig. biz. ülés.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a pancsovai állami főgimnáziumhoz Szegedy Dzsó helyettes tanárt, továbbá a verseci állami főreáliskolához Lindner József és Greszler Gyula dr. helyettes tanárokat rendes tanárokká nevezte ki.

reám nézve. De végre a hetedik esztendő végén a dizentéria tüdőre leszakította ezt a burjant. És így megszabadultam utolsó vetélytársamtól is.

Vegre hát birtokba vehettem az első asztalt. Közéleben lehettem! Láthattam szép vállait, büszke nyakát, édes kis száját és pici kezét! Igaz, hogy a hét esztendő megviselte egy kissé a szépségét, de én akkor is a régi rajongással néztem rá. Mind a ketten elvesztettük a fejünket. Én a cukromat a vizes butelliába mártottam és fekete kavamat a pénzárcámba öntöttem. Ő a virágcsokor helyett a papirospénzt szolgáltatta. A nagy szenvedély nem fecsegő. Rövid párbeszéd állapította meg boldogságunkat. Én kalapomat kezembe véve élénken érdeklődtem a gyár iránt, ahol készült és ez alatt halkán suttoztam:

— Szeretlek.
— Ó a pénzt számolva, válaszolt:
— Szeretlek!

Mire én:
— Légy a feleségem! Holnap, közjegyzőmnél 9 óra 35 perckor.

Másnap a jelzett időben pontosan megérkeztem a közjegyzőhöz.

— Meglátja, milyen gyönyörű! — szóltam hozzá elragadtatva. — Keze egy királynőé, vállai egy istennőé, dereka egy gyermeké! Hét éve szeretem!

— Magas vagy alacsony?
— Ez az egyszerű kérdés zavarba hozott.
— Nem tudom — dadogtam.
— Hogyan? Hét éve szereti és ezt sem tudja?
— Mindig csak ilve láttam, deréig.

E percben kinyílt az ajtó és menyasszonyom lépett be rajta. A borzalom egy rettenetes sikolyt csalt ajkamra és ájultan estem közjegyzőm térdeire.

Álmaim tündérének két falaba volt!

Chavette.

A pénzügyminiszter Bogojevits Iván számgyakornokot, városunk szülöttjét a nagybecskereki pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvétséghez számtiszté nevezte ki.

Doktorrá avatás. Kovács Rihárdot, Kovács nagybecskereki gőzfürdőtulajdonos jeles képzettségű fiát tegnap avatták a budapesti egyetemen az orvostudományok doktorává.

Esküvő. Vettük a következő családi értesítést: Szabadkay Ignác és neje szül. Kremer Ida, örömmel tudatják leányuknak Lilinek Turmayer Sándor Budapest székesfővárosi rajz-tanárval történetű egybekelését. Az egyházi esketés folyó évi október hó 17-én délelőtt 10 és fél órakor fog történni.

A nagybecskereki Lloyd-társulat ülése. A nagybecskereki Lloyd-társulat választmányja tegnap délután Oldal Antal elnöke alatt ülést tartott, amelyen az elnök első sorban melege szavakkal parentálta el Wolfinger Vikort, majd bejelentette, hogy a helyiség új berendezése 6000 korona költséggel járt, amire a felmentvényt megadták. A választmány elfogadta ezenkívül az 1907. évi költségvetést s végül elhatározta, hogy ezentul minden szardán férfi- és minden szombaton családi estét rendez. valamint felkérték az O. M. K. E. központját, hogy kiküldöttjeivel időnkint szakelőadásokat rendezzen a társulat helyiségeiben.

Közigazgatási bejárás. A kereskedelmi miniszter Krauszhaár Károly temesvári lakosnak a nagykikinda-nyerői h. é vasútépítéshez az előmunkálati engedélyt megadta. E vonat közigazgatási bejárása tegnap délelőtt 9 órakor volt dr. Képesy Árpád miniszteri tanácsos vezetésével.

Rákóczy hamvai Torontálban. Említettük, hogy Kassa városa meghívta Torontálvármegyét is, hogy képviseltesse magát Rákóczy hamvainak temetési szertartásán. A vármegyét, mint most értesülünk, Botka Béla főispán, Jankó Ágoston alispán és Karátsónyi Jenő v. b. t. t. bizottsági tag fogják képviselni a gyászszertartáson.

Nagykikindán, ahol a Rákóczy hamvait szállító vonat tudvaleg megáll, nagyban folytak az előkészületek a hamvak méltó fogadására. Mint Kikindáról jelentik, a pályaudvaron történő fűnnyelvény való részvétel módzatainak megállapítása végett a nagykikindai Rákóczy szoborbizottság Németh Antal ny. kir. ítélőtáblai bíró elnöke alatt ülést tartott, melyen elhatározta, hogy a megye által felkérendő helyi bizottsághoz csatlakozik s az összes helybeli testületek és egyletek bevonásával impozáns fogadtatást rendez a hazatérő száműzötteknek s azok koporsóira koszorút helyez. Koszorút helyez azonkívül a nagykikindai állami alkalmazottak „Egyetértés” asztaltársasága is a koporsókra.

Uj posta-ügynökség. A temesvári posta-és táviró-igazgatóság főbizirre teszi, hogy a torontáli helyi érdekű vasutak Ferdinandfalva állomásán folyó évi október hó 16-án postai ügynökség lép életbe, amely bárhová szóló levélpostai küldemények, továbbá a belföldre, Ausztriába, a megszállott tartományokba és Németországba szóló 1000 korona értékű meg nem haladó pénz- és csomagküldemények, továbbá postautalványok és postatakarékpénztári ügyletek (1000 kor. erejéig) felvételével, továbbításával és kézbesítésével, illetve közvetítésével fog foglalkozni. Az ügynökség kerületébe csupán Ferdinandfalva község tartozik.

A torontáli keresk. kamara. Mint említettük, a nagybecskereki Lloyd-társulat ismét foglalkozik a torontáli kereskedelmi és iparkamara felállításával. A szükséges emlékirat kidolgozásával dr. Pollák Győző ügyvédet, a „Lloyd” jogi titkárát bizta meg, ki már be is szerezte a kamarára vonatkozó adatokat az ország hasonló intézményeitől s most már rövidesen elkészül a memorandummal, melyet a városi képviselőtestület s a megye törvényhatósága elé is fognak terjeszteni.

A póttartalékosok kárpóttása. Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter valamennyi törvényhatósághoz intézett körrendelet kapcsán utasítást küldött szét azoknak a póttartalékosoknak összeírása és segélyezése tárgyában, akik az 1905. évi ujoncozás elmaradása miatt kivételes tényleges szolgálatra kényszerítettek. Az utasítás kimondja, hogy csak azok a vagyonatlan vagy szegénysorsu póttartalékosok részesülhetnek kárpóttásban, akik bevonulásuk alkalmával feleségüket vagy gyermeküket kenyérkereső nélkül hagyták, mások csak kivételes esetben és a miniszter határozata alapján segíthetők. A segélyösszeg a szolgálatban eltöltött napok számától függ.

Akik két családtagot hagytak hátra, minden napra az átlagos férfinapszám kétharmadát, nagyobb család már a napszám-áttagot egészben kapják. A miniszter a hatóságokat az eljárásnál a legnagyobb gyorsaságra és lelkiismeretes buzgóságra utasítja.

Megszürkült ispán. Sztepanov Vászta, Joanovits Alexa kikiindai gazda ispánja a napokban este gazdája megbízásából a tanyára ment, hogy a heti munkára utasítást adjon, miközben Apostol Vikentio tanyással valami csekélységen összekapott, mire a feldühött tanyás György nevű fiával együtt vasvillát ragadtak és az ispánt fején és nyakán összeszurkálták. Sztepanovot vészdelmes sebeiével ápolás alá vették, a tanyások ellen pedig megindították a vizsgálatot.

Az alkohol áldozata. Ma reggel teljesen ittas állapotban dülöngélt a nagy hid felé vezető utcán Kovács József napszamos. A hidfőnél az ittas ember megbotlott s olyan szerencsétlenül bukott le a hid melletti kőlépcsőn, hogy önkívületi állapotban összeeszuott fejjel maradt fekvő a lépcsőzet alján. A csúndorság Kovácsot súlyos sérüléseivel a kórházba szállította.

Országos vásár Nagybecskereken. A nagybecskereki őszi országos vásár mai első napja a lehető legkedvezőtlenebbül fejlődött. Dacára a kedvező időjárásnak, az állatfelhajtás annyira gyenge és gyérszámú volt, amilyenre már régóta nem volt eset. Ennek oka részben abban rejlik, hogy ugyancsak ma kezdődtek meg Csákován és Zentán is az országos vásárok s e két hely az állatvásárok dolgában nagyobb jelentőségű, mint Nagybecskerek. Azonkívül az árak hihetetlen mértékben való felszökkenése is nagyban hozzájárult a lanyha forgalomhoz. Végül pedig az a körülmény, hogy a sertésvész következtében a sertésfelhajtás el volt tiltva, ez a helyi közönség részvételeit zárta ki. Felhajtottak összesen 1600 darab szarvasmarhát, 850 darab juhot. A nyugati fajta fejős tehének darabja 400-420 koronába, az I. minőségű ökrök párja 900-1000 koronába, II. minőségű ökrök párja 600-700 korona. A juhek párja 36-40 koronába került.

Egy család tragédiája. Megrázó tragédiáról adnak hírt Magyarpecska községből. Már öt év óta élt ugyanis két leányával özvegy Torma Antalné Magyarpecska egy kis házában, amióta férje, aki tanító volt, elhalt. Csekélyke kis nyugdíjából elégedettek visszavonultak. Az özvegy, aki különben is gyenge szervezettű nő volt, már régebben betegeskedett; két leánya, Adél és Vilma, szeretettel és odaadással apótká, de ugyancsak minden hiábaváó volt, mert Tormáné napról-napra rosszabbul lett, úgy, hogy pár nap előtt betegsége végleg ledöntötte; tegnapelőtt haldokolni kezdett. Éjfélkor a két leány, akik általában anyjuk ágya mellett tartózkodtak s akiken látszott, mennyire szívőkön viselik anyjuk életben maradását s folytonosan könyveve nézték anyjuk szenvedéseit, kimentek a szobából s azt mondták az ágy mellett maradt két asszonynak, hogy nem tudják tovább nézni a haldokló kínjait. Körülbelül már egy óra óta voltak távol, amidőn ez a hosszú távollét fölűnt a szobában visszamaradtaknak. Egyikük ki is ment az udvarra s miután nem látta a két leányt és hívására sem feleltek, keresni kezdte őket. Hosszas keresés után végre a fűskamrába nyitott be, ahol rémülten látta, hogy a két leány a kamara gerendáján függ. Ugyanis, míg a két asszony Tormáné mellett virrasztott, Adél és Vilma dohányszínűvel felakasztották magukat. Ugyanakkor, amidőn az asszony feltalálta a két leányt, Tormáné is meghalt, szeméit éppen akkor fogta le a nála maradt másik asszony. A háziak kiáltozására csakhamar összefutottak a szomszédok is, azonnal orvost is hívtak, de a kórosvos már csak a beállott halált konstatálhatta. A fűskamrában a leányok holtteste mellett egy levelet találtak, amelyben a leányok elmondják, hogy már anyjuk betegségének súlyosabbra fordultakor elhatározták, hogy anyjuk halála esetén ők is meghalnak, öngyilkossökká lesznek, mert anyjuk nélkül, akit igen nagyon szerettek, élni nem akarnak s mert vele utolsó támaszuk vész el.

Gyöngéd szerelme. Nagykikindáról írják: Felháborító brutalitásról tett feljelentést a helybeli rendőrségnél Gán Miléva cigányasszony. Gyin Sztéva cigány, aki vele együtt él, a napokban délután féltékenységi jelenetet csinált s az asszony lábait vasbékókkal összekötözve, a nőt a földön hagyta heverni s maga elment a kocsimába. Így fektűt az asszony este 10 ig, akkor hazajött a férfi s az összekötözött, mozdulni nem tudó szerencsétlen tereméssel irtózatos módon elbánt, haját kitepte s felholtra verte. A rendőrség a brutális cigány ellen megindította az eljárást.

Nagyon gyakori az utóbbi időben a paprikának hamisítása. Egészségre káros török és spanyol paprikát hoztak még Szegedre is, melynek világ-hírdő paprikája egyik legnagyobb kiviteli cikke.

Az országosan ismert Pálffy Testvérek szegedi gyára, melynek kitűnő minőségű édes rózsapaprikája mindenütt ismert, D. M. K. E. elnevezés alatt is forgalomba hozza ugyanezt a kitűnő minőségű paprikát. A D. M. K. E. (Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület) paprika igen csinos, izléses kiállításban kis porcellán tárgyakban kerül forgalomba, melyekből darabját 1 korona előleges beküldése mellett bérmentve küld a cég, mint mintát, az ebből eredő tiszta jövedelem egy része a D. M. K. E. javára lesz fordítva.

Színház és művészet.

Heti műsor:

Pénteken: Az elmúlt harangok.
Szombaton: A koldusgróf (operette).
Vasárnap délután: A mádi zsidó.
este A koldusgróf (operette).

* **A főkonzul.** Ujdonságot mutatott be tegnap este a színház. „A főkonzul” című operette volt az újonság, azonban a darabnak rossz híre van s így alig volt közönség a színházban. Rossz híre beigazolva a tegnapi előadás, mert a darab szellemtelen unalmas szövegét végighallgatni valóban áldozat. Zenéje már magasabb színvonalon áll, de a szöveg tönkre teszi. Mindössze a második felvonásbeli triónak volt hatása, amelyet meg is újrátak. Az egyes szereplők közül jó estéje volt Nagy Gyulának, Ragányi Izának, Sz. Pozsonyi Lenkének, Szalókinak és Sik Rezsőnek. (3-3.)

* **A boszorkány.** Ma este Sardou nagy hírű drámája „A boszorkány” kerül színpadra. A főbb szerepeket Remete Géza, Sik Rezső, Haraszti Vilma, Eravei, S. Kürti Margit, Virányi, Szalóki, Gözön és Gyulai játsszák.

* **Nagybecskereki művész sikerei.** Antalffy Zsuzsanna Dezső orgona-, zongoraművész és zeneszerző, városunk szülöttje, mint a fővárosi lapokban olvassuk, újabban egy cimbalom és tárogatóra írt magyar ábrándjával nyert művészi pályadíjat; a fiatal zeneszerzőnek rövid idő alatt ez már 4-ik pályadíjnyertes műve. Egy másik, ennél jóval jelentősebb hírről is meg kell emlékeznünk ez alkalommal, ami fordulópontot jelenthet fiatal művésznünk életében; a Liszt Ferenc születésének évfordulója alkalmával a m. kir. Operaházban e hó 22-én rendezendő művészi ünnepélyen ugyanis a m. kir. Operaház teljes zenekara elő fogja adni a fiatal művésznök azt a magyar nyitányát, amelylyel mult évben a Lipótvárosi kaszinó első díját nyerte el.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Az anyós.** A hitvesgyilkos Divéky Kristóf betűszedő állott ma a bíróság előtt, a miért az anyósát megverte. Ez a mai ügy szoros összefüggésben van családi tragédiájával s így a mai tárgyalás kétszeresen érdekes volt. Divéky 1904-ben Módoson volt alkalmazásban s itt megismerkedett Zimmermann Stefániával, akit nőül is vett. Az ifjú pár az asszony édesanyjával, özv. Zimmermann Józsefnéval közös háztartásban élt s ez a körülmény egész családi életükre végzetes befolyással volt. Már az esküvő napján is egrészt Divéky és anyósa között, másrészt Divéky és sógora között dűfenciák támadtak, amelyek az idők folyamán csak súlyosbodtak. Amikor a családi perpatvarokban később Divéky neje is mindig az édesanyja és testvére pártját fogta, a szakadás teljes lett. Divéky eltávozott Módosról, időnként azonban visszatért néhány napra s ilyenkor a régi viszálykodás mindig megújult. Így történt ez július 3-án is, amikor a szóváltásból kifolyólag tettelegességekre is került a sor s Divéky ez alkalommal anyósát úgy megütötte, hogy a 49 éves asszony hanyatt vágódott és a jobb karját kettő törte. A nagybecskereki kir. törvényszék ma Makk József törvényszéki bíró elnöklésével súlyos testi sértés vétsége címén tárgyalta ezt az ügyet. A vádlott kihallgatása során anyósát okozta a szerencsétlenség bekövetkezéért, mert az folytonos áskálódásaival egész életét tette tönkre. Azért ütött anyósára, mert az a legdiffamálóbb becsületsértéseket vágta fejéhez, sőt kézzel neki is támadt s így mintegy önvédelemből mérte reá az ütést, amelynek folyományaképpen az asszony karját törte. Ezzel szemben özv. Zimmermann Józsefné eskü alatt vallja, hogy Divéky támadta meg és ő nem bántalmazta. A törvényszék dr. Boross Dezső kir. ügyész vád- és dr. Fried Albert védőbeszédjei után Divéky Kristófot 2 havi fogságra és

10 korona pénzbüntetésre ítélte, melybe a 21 napi vizsgálati fogságot beszámítottak tudja. Ugy az ügyész, mint a védő felebbezést jelentettek be.

§ **A leányszöktetők.** Ez év február 13-án történt, hogy Kumán községben Ognyanov Áca parasztleány megszöktette kedvesét Micholska Katát s a leányt elvitte nagybátyjához. A szöktetés után a leány szülei személyes szabadság megsértése címén feljelentést tettek a szöktető leány és társai ellen. A nagybecskereki kir. törvényszék ma tárgyalta ezt az ügyet Makk József törvényszéki bíró elnöklése alatt. A nagy számú tanuvallomásokból kitűnt, hogy Ognyanov erőszakkal szöktette el a leányt, aki ugyan hozzá akart menni feleségül, de csak később. A törvényszék ezek alapján Ognyanov Ácát és Streinity Pantelit, a szöktetésben segédkező társat, 8-8 havi börtönrre ítélte. Az ítéletben az ügyész megnyugodott, a vádlottak ellenben felebbezést jelentettek be.

TÁVIRATOK.

Minisztertanács.

Budapest, október 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma délelőtt a miniszterelnöki palotában minisztertanács volt, a mely az 1907. évi költségvetéssel foglalkozott.

Az új ülészak

Budapest, október 11. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint jó forrásból jelentik, a képviselőház mostani ülészakát október végén berekesztik s nyomban utána megnyitják az új ülészakot. A forrás szerint az új ülészakban három alelnök lesz s az alelnökök napidíjat fognak kapni. Az új ülészak feladata lesz az új delegátusok megválasztása is.

A vezérkari főnök lemondása.

Budapest, október 11. (A „Torontál” eredeti táv.) Bécsből határozottan megcáfolták azokat a híreket, amelyek azt mondták, hogy Beck gróf vezérkari főnök lemondana állásáról.

Az osztrák választójog reformja.

Budapest, október 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik, hogy az osztrák választói jog reformálására kiküldött bizottság ma a morva és cseh választókerületek beosztására kiküldött albizottságok jelentéseit tárgyalta. A beosztás módosítai körül heves vita támadt s még nem hoztak határozatot.

A bécsi francia nagykövet.

Budapest, okt. 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Itteni diplomáciai körökben nem tartják valószínűnek, hogy a francia kormány Deschanelt, a kamara volt elnökét nevezni ki bécsi nagykövetnek. Deschanel tudvaleg több beszédben Ausztria ellenségének vallotta magát s biztosra vehető, hogy a bécsi kormány nem adja meg hozzájárulását ehhez a kinevezéshez.

A porosz kormányválság.

Budapest, okt. 11. (A „Torontál” ered. táv.) Berlinből sürgönyzik, hogy egyes lapok újabb értesülések alapján újra megerősítik azt a hírt, hogy Podbielsky földmívelésügyi miniszter már szeptember 26-án beadta lemondását.

A Hentz—Keglevich párbajügy.

Budapest, október 11. (A „Torontál” eredeti táv.) Hentz Károly képviselő, aki tavaly párbajban megölte Keglevich István grófot, holnap vonja felelősségre a bíróság a párbaj miatt. A tárgyalásra számos tanu van beidézve.

A szerb miniszterelnök panamája.

Budapest, október 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, a holnapután összeülő skupstinában nagy leleplezésre készülnek Pasics miniszterelnök ellen. A miniszterelnököt ugyanis óriási panamával vádolják, amely szerint Pasics tetemesen megdézsmálta az

állampénztárt, amiben állítólag segített neki a királyi ház egyik tagja is. Azonkívül azzal is vádolják, hogy az ügymegrendeléseknél nagy sápot huzott. Mind ezt a skupstina holnaputáni ülésén szövéteszik s így rendkívüli izgalommal néznek az ülés elé.

Péksztrájk Budapesten.

Budapest, október 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) A főváros lakosságára holnap kellemetlen nap virrad. Ugyanis az összes pékmunkások ma éjjel beszüntetik a munkát s valamennyi műhelyből kivonulnak.

Az orosz események.

Budapest, október 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Helsingforsból jelentik: A kadettpárt kongresszusán hozott határozati javaslat ellen opposzió keletkezett, amely két részre oszlik: az egyik a wiborgi program teljes keresztülvitelét követeli, a másik ellenben szükségesnek tartja az adók megtagadását, míg az ujonccáztatást helyeslik, mert szerintük az ujoncok bevonulásuk alkalmával a hadsereg régi katonáit is meg fogják nyerni a demokrata eszméknek.

Budapest, október 11. (A „Torontál” eredeti táv.) Mitauból sürgönyzik: A balti alkotmánypárt tegnap tartott ülésén helyeselte a kormány eljárását s rosszalásának adott kifejezést a politikai gyilkosságok ellen. A gyűlésen ezenkívül még a választási agitációval is foglalkoztak.

Budapest, október 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Lodzból sürgönyzik, ott ismét nagy zavargás volt, amelynek számos áldozata van.

Határidő-üzlet.

Budapest, október 11. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	14.48	—
Buza (áprilisra 1907.)	15.	—
Rozs (októberre)	12.88	—
Rozs (áprilisra 1907.)	13.26	—
Zab (októberre)	14.08	—
Zab (áprilisra 1907.)	14.12	—
Tengeri (májusra 1907.)	10.38	—

A Scott-tele Emulsio

minőségében mindig egyforma, mert előállításához mindig a pénzeli, ügyességgel és gondal megselezhető legjobb anyagok használtak. A Scott-féle Emulsio készítésénél kizárólag a legfinomabb norvégiai gyógy-csukamájolaj lesz feldolgozva és így a többi alkotórész is mindig csak elsőrendű minőségű. Ennek tulajdonítható, hogy a Scott-féle Emulsio rendkívüli táp- és gyógyerejét az orvos urak is méltatják s ez gyermekeknek és felnőtteknek, valamint a gyöngeség minden elképzelhető esetében mint kitűnő tápszer oly gyakran rendeltek. A Scott-féle Emulsio hatásának erejében messze felülmúlja a közönséges csukamájolajat.

A Scott-féle Emulsio valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál.

Dr. BUDAI EMIL „Városi gyógyszerész”
BUDAPEST, IV., VÁCI-UTCA 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K. 50 f.
(93-84.12) Kapható minden gyógyszerárban.

Kiadó lakás.

Aradáci-ut 175/6. szám alatt három szoba (kettő utcai), üvegezett folyosó, konyha, éléskamra, pince, padlás, fűkamra és mosókonyhából áll

modern lakás

f. évi november hó I-ére kiadó.

Esetleg már f. évi október 20-án elfoglalható. ••• Évi bére 480 korona.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, csütörtök, október hó 11-én:

A BOSZORKÁNY.

Dráma 5 felvonásban.

Személyek:

Ximenes, bibornok, toledói érsek fő- inkvizitor	Remete Géza
Don Lopes de Padilla, Toledó kormány- zója	Sik Rezső Baraszi Vilma
Juanna, leánya	Erneyi János
Don Euphie die Palacois, a várórség parancsnoka	Asszonyi László
Ramiró, lovászmester	S. Kürri Margit
Zoraya, mórno	Baranyi Szidi
Aisha, cselédje	Virányi Sándor
Cardenos, a szenttörvényszék biztosa	Szalóki Dezső
Cleofas a szenttörvényszék orvosa	Gózon Gyula
Oliveira, a szenttörvényszék kiharigusa	Gyulai Zsiga
Fray Eugenio Calabazas	Iván Sándor
Fray Teofiló Ibero	Kabos Gyula
Fray Miguel Molina	Solymosi Sándor
Fray Hermandó Albornos	Derenghy István
D'Aguilár, az inkvizíció jegyzője	

Kezdete 8 órakor.

Holnap, pénteken, október hó 12-én:

Az elnemt harangok.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1906. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra
33 perc.
Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 48 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról: este
8 óra 05 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel
6 óra 30 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.;
este 7 óra 05 p.
Bégaszentgyörgyről: (keskenyvágányu vonal) délután 4 ó.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára:
reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.;
délután 5 óra 25 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt
11 óra 38 p.
Bégaszentgyörgyre: (keskenyvágányu vonal) délután 12 óra
20 perc.

Szőlő-
oltványok.
Valamint az
elnemt évek-
ben is a

Közközlöment el: 6 szőlőoltványi telep
tulajdonos Caspari Frigyes Medgyes 117.

Nagyküllömege — volt az egyedüli az országban,
mely vevőinek minden tekintetben kifogástalan minő-
ségű — egészséges-fajazonos és teljesen fajtiszta
szőlőoltványokat szállított, ugy a jövőben is egyedül
a fenti szőlőtelepen kaphatók a legjobb minőségű,
a legkülönbözőbb fajú és alanyu bor-, csemege-bor
és különleges csemege szőlőoltványok, melyek elültet-
ése által a szőlőbirtokosok bámulatos eredménye-
ket érnek el.

928-474
Kivánatra képes árjegyzék — számos elismerő levéllel —
ingyen és bérmentve.

Fontos háziasszonyoknak!

Aprított puhafa tűzalágyújtáshoz.

Kötegenként kapható

Kurländer Imre fatelepén:

Aradáci-utca: Kurländer-udvar,
Aradáci-utca: Steigerwald fatelep
és Korona-utca.

933-3.2

IRODAI GYAKORNOK

kezdőfizetéssel azonnal felvétetik
= egy helybeli iparvállalatnál. =

Ajánlatok „Gyakornok“ jellege alatt
a lap kiadóhivatalába intézendők.

(944-x.1)

Két

butorozott szoba

kiadó

Deák Ferenc-utca 7. sz. a.

(715-x.63)

8/73. kgy. sz. 1906.

943-1-1

Hirdetmény.

Bégaszentgyörgy község tulajdonát
képező nagyvendéglő 1906. évi október
hó 20-án d. e. 9 órakor a községháza
tanácsstermében tartandó nyilvános szóbeli
árverésen 1907. évi január hó 1-től 1909.
évi december hó végéig terjedő időre
bérbeadatik.

Árverelőket tartoznak 400 korona óva-
dékot letenni. Egyéb feltételek a jegyzői
irodában betekintethetők.

Bégaszentgyörgy, 1906. évi október
hó 9-én.

Orsó,
jegyző.Schönherr,
bíró.

FELTÜNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés feles-
leges, a dohányzó egy-
szer veszi és többé
mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

(48-104 81)

HIRDETÉSEK

felvétetnek a

„TORONTÁL“ KIADÓHIVATALÁBAN.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.

Szép birsalma

kilója 32 és 24 fillér.

Kapható

Uri-utca 3. szám alatt.

(920-x.6)

8484 polg. szám 190.

940-3.2

Hirdetmény.

A nagybecskereki kir. törvényszék köz-
hírré teszi, hogy az Alsóbégabajzói m.
kir. kirendeltségnek Nagybecskerek város
érdekeltjei elleni kisajátítási ügyében a kár-
talanítási eljárás 8484/1906. p. szám alatt
folyamatba téve, tárgyalásra határ-
napul 1906. évi október 23. (huszonhárom)
napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszék-
hez (emelet 2. számú ajtó) kitézettt s a
mikorra a kisajátító kirendeltség és a ki-
sajátítási összeírásban megnevezett tulaj-
donosok, nemkülönben a többi telek-
könyvi érdekelttek egyenként külön s a
távollevők és ismeretlen tartózkodásuk
részére ezennel kinevezett ügygondnok,
dr. Sandor Mihály nagybecskereki lakos,
ügyvéd megidézettnek azzal, hogy az ér-
dekelttek elmaradása a kártalanítás tekintet-
ében hozandó határozatot nem gátolja s
hogy az egyéni külön értesítésnek el-
maradása, vagy a tárgyaláson meg nem
jelenés miatt igazolásnak helye nincsen.

Megjegyzetjük, hogy a kártalanítási
eljárás tárgyát a nagybecskereki 505.,
504., 2919., 2346., 2790., 3176., 512.,
2807., 495., 2281., 3537., 239. és 6128
számu tjkvekben felvett ingatlanokból ki-
sajátítás alá eső területek képezik.

Kelt Nagybecskereken, a kir. törvény-
szék mint polgári bíróságnak, 1906. évi
október hó 5. napján tartott üléséből.

Zsáros,

kir. törvényszéki elnök.

Becker Jabab,

kir. törvényszéki jegyző.

Nyomdász-tanuló

jó családból

azonnal felvétetik.

Bővebbet a lap kiadóhivatalában.

(853-x.20)